

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

Савремени изазови: ЗАГАЂЕЊА КОЈА УЗРОКУЈУ ПОЈЕДИНЦИ

Аутор: Ана Јанковић

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Co-funded by
the European Union

Овај пројекат је суфинансиран средствима Европске комисије. Ставови и садржај наставних планова су искључива одговорност њихових аутора и не одражавају ставове Европске комисије или организација које спроводе пројекат. Европска комисија није одговорна за било какве последице које произлазе из поновне употребе ове публикације.

Савремени изазови: Загађења која узрокују појединци

О пројекту

Иницијатива 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Активизам за деполаризовану и снажну (отпорну) Европу') покренута је са циљем стварања простора за критички приступ учењу и дијалог усмерен на младе и њихов активизам у подручју савремених изазова као што су поларизација, радикализација, ментално здравље и кршења људских права. Образовни материјали DARE пројекта настоје да ојачају активно грађанство и европске вредности и да промовишу и оснажују гласове младих и њихов грађански ангажман.

За више информација посетите интернет страницу пројекта: www.depolarisation.eu

Теме

- 'Савремени изазови' тема - истраживање сложених савремених проблема који се често не обрађују у школама;
- Проблем загађења која проузрокују појединци и шта свако може да уради како би смањено сопствено штетно деловање на животну средину.

Контекст

Загађење је уношење штетних материјала у животну средину и оно сада већ представља глобални проблем. Иако су урбана подручја обично загађенија од села, загађење се може проширити свуда. Повећана производња пластике ствара проблеме у многим подручјима нашег друштва, доприноси проблемима отпада и загађења, утиче на наше здравље и прети нашим океанима и животињама у дивљини.

Људска активност је највећи извор загађења. Шта ми, као појединци, можемо да урадимо како бисмо смањили сопствено загађење и помогли природи да оздрави?

Циљеви

- подизање свести о светском проблему загађења проузрокованог људским деловањем;
- развијање разумевања о последицама наших (потрошачких) избора;
- оснаживање индивидуалних избора и радњи које ће смањити сопствени штетни утицај на животну средину.

Исходи учења

На крају часа ученици ће моћи да:

- опишу и објасне проблем људског загађивања у свету;
- препознају и наведу изворе и последице загађења;
- анализирају и објасне које активности могу да спроведу на индивидуалном нивоу како би смањили загађење и штетан утицај на животну средину.

Материјал и опрема

лаптоп
пројектор
звучници
интернет/Wi-Fi
флипчарт блок са папирима и маркери за групни рад

Трајање

45 минута (један школски час)

Преглед активности на часу

Увод (5 минута)

На почетку часа ученици имају задатак да наведу који су главни извори загађења. Након тога, ученици треба да наведу које су, према њиховом мишљењу, последице тих загађења. Следеће питање треба да истражи неодговорна понашања или радње појединаца које такође доприносе загађењу.

Конечно, наставник најављује да је тема данашњег часа загађење које проузрокују појединци и како га смањити. Позива ученике да пажљиво погледају кратки видео запис, након којег следи расправа о ономе што су видели.

Гледање кратког видео записа Савремени изазови: Загађење (5 минута)

Прикажите видео запис ученицима: <https://depolarisation.eu/sr/savremeni-izazovi-s/>

Кратка расправа о видео запису (15 минута)

Корисна питања/задачи за истраживање, разматрање и даље размишљање:

- Наведите неке изворе загађења које узрокују појединци.
- Које су њихове последице?
- У којим неодговорним понашањима (која узрокују загађења) из анимираног видео записа препознајете себе?
- Шта можете да урадите како бисте смањили загађење? Које промене можете да уведете?

"Решавање проблема загађења која узрокују појединци" - групни рад (20 минута)

Насумично поделите ученике у пет група (оптимално је 5 ученика по групи, али могуће је и више и мање, према потреби) и дајте им један папир из флипчарт блока и маркере за презентацију. Свака група ће имати засебан проблем који морају да реше одговарањем на следећа два питања:

1. Зашто овакво понашање представља проблем (које су последице по животну средину)?
2. Коју промену појединца бисте предложили како би се овај проблем решио/ побољшао?

"Решавање проблема загађења која узрокују појединци" - наставак групног рада

Свака група има 10 минута за расправу о изазову/проблеми који им је додељен и за израду презентације.

Изазови/проблеми:

Група 1: Купујемо више одеће него што нам је потребно, а то значи да пуно одеће заврши на депонијама. Модна индустрија је један од највећих загађивача животне средине. Како можемо да смањимо количину одеће коју купујемо (и бацамо)?

Група 2: Приметили сте велике количине смећа око своје школе или у градском парку. Како можете да подстакнете своје суграђане да не бацају отпатке свуда, већ у за то предвиђене канте?

Група 3: Приватна домаћинства редовно производе велике количине отпада. Шта можете да предузмете како бисте ви и ваша породица смањили количину отпада који производите?

Група 4: Редовно трошимо превише енергије (да не спомињемо да су трошкови електричне енергије знатно порасли у последње време). Шта можете ви лично, али и цело ваше домаћинство, да предузмете како бисте смањили потрошњу електричне енергије?

Група 5: Редовно трошимо превише воде, иако знамо да се залихе пијаће воде у неким државама смањују. Шта можете да урадите како бисте смањили количину воде коју користите?

Групе презентују своја решења (2 минута по групи). Након сваке презентације остали ученици постављају питања, нуде своје предлоге и повратне информације.

Извори

- Пројекат DARE, наставни планови, додатни материјали и видео записи који се налазе на интернет страници пројекта: www.depolarisation.eu или www.resilienteurope.eu
- Више о начинима смањења загађења ваздуха на интернет страници Светске здравствене организације: www.who.int/news-room/spotlight/how-air-pollution-is-destroying-our-health/10-ways-you-can-fight-air-pollution
- Више о загађењу уопште: How To Prevent Pollution | 25 Ways to Reduce Pollution www.consumernotice.org/environmental/pollution-reduction/

Адаптација активности за наставу на даљину

Ове активности могу лако да се спроведу у онлине окружењу. За групни рад је потребно отворити собе за појединачне разговоре. Након израде презентација, групе представљају своје резултате у заједничком простору, где се одвија и разредна расправа.

Оцењивање и евалуација

Сврха ове лекције је освестити и едуковати ученике о појединачним мерама и радњама које могу да предузму како би смањили сопствени штетан утицај на животну средину. Први домаћи задатак се може оцењивати кроз квалитет садржаја презентације. Други домаћи задатак се може оцењивати у смислу учествовања и активног ангажмана ученика.

Идеје за домаћи задатак

- 1. идеја за домаћи задатак: Ученици могу да истраже локалне организације које се баве овом проблематиком и волонтирати или пратити њихов рад како би сазнали више о тој теми. На пример, могу да истраже да ли постоје колективне акције чишћења зелених површина или обала река. Могу да се информишу о локалним могућностима рециклирања и како се реализују. Своја открића треба да презентују другим ученицима из разреда.
- 2. идеја за домаћи задатак: Ученици могу да организују догађај на локалном нивоу (у својој школи или општини) са циљем подизања свести о овом проблему, где могу да информишу грађане о томе шта може да се учини и које су могућности за смањење загађења изазваног деловањем појединца у њиховом граду/месту.